

Фонду енергетичних ефективностей і відновлювальних джерел енергії, в рамках Київського міжнародного форуму енергетики активно проводяться освітні та інформаційні кампанії (відкриті воркшопи, вебінари, конференції та форуми) для підвищення обізнаності щодо водневої енергетики та економіки серед громадян та бізнесу [3; 4].

Інструменти економічної аналітики є важливими для використання Форсайт-технологій в стратегуванні розвитку водневої економіки в Україні. Вони допомагають формувати обґрунтовані стратегії, враховувати за причинно-наслідковим зв'язком можливі зміни в конкурентному середовищі інноваційних технологій та ринку, а також оцінювати можливості і загрози для реалізації цих стратегій. Впровадження цих інструментів дозволить Україні стати конкурентоспроможною на глобальному ринку водню і ефективно інтегрувати водневу енергетику у національну економіку.

Література

1. Замазєєва Г. Водень: як світ розвиває енергетику майбутнього і як не відставати Україні. Економічна правда. 17.08.2023. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/08/17/703302/>
2. Воднева стратегія України: проєкт. Асоціація «Українська Воднева Рада». URL: <https://rea.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/ukrainian-hydrogenstrategy>
3. Конеченков А. Сектор відновлюваної енергетики України до, під час та після війни. Центр Разумкова. 2022. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/sektor-vidnovlyuvanoyi-energetyky-ukrayiny-do-pidchas-ta-pislya-viyny>.
4. Табахарнюк М. 10 перешкод для розвитку водневої економіки в Україні. Економічна правда. 16.05.2023. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2023/05/16/700162/>
5. A Hydrogen Strategy for a climate neutral Europe. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment/865942/EU_Hydrogen_Strategy.pdf.pdf
6. EU taxonomy for sustainable activities. European Commission. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en
7. Global Hydrogen Trade to Meet the 1.5°C Climate Goal. IRENA. URL: <https://ec.europa.eu>
8. The Future of Hydrogen: Seizing Today's Opportunities. IEA. URL: <https://www.iea.org>
9. The path towards a European hydrogen eco-system step by step. European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/commission/>

Зозуля О. В.

здобувач PhD,

ДННУ «Академія фінансового управління»

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У контексті європейської інтеграції України та реформування системи державного управління особливої ваги набуває питання підвищення ефективності управління державною власністю, зокрема корпоративними правами державних підприємств. Це обумовлено тим, що державний сектор економіки продовжує відігравати значну роль у забезпеченні економічного розвитку країни та реалізації стратегічних національних інтересів.

Розробка та впровадження науково обґрунтованих критеріїв оцінювання ефективності управління корпоративними правами державних підприємств є важливим інструментом підвищення прозорості та результативності діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки. Такі критерії мають враховувати не лише фінансово-економічні показники, але й соціальну відповідальність, екологічну безпеку та стратегічні пріоритети розвитку держави. У системі оцінювання ефективності управління корпоративними правами державних підприємств доцільно виокремити основні критерії (табл. 1).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансово-економічні критерії	<ul style="list-style-type: none"> - Рентабельність активів та власного капіталу, що відображає ефективність використання майна та інвестованих коштів. - Показники ліквідності та фінансової стійкості, які характеризують платоспроможність підприємства та його залежність від зовнішніх джерел фінансування. - Динаміка чистого прибутку та показники його розподілу, включаючи обсяги дивідендних виплат державі. - Додана економічна вартість як індикатор приросту вартості підприємства.
Операційні критерії	<ul style="list-style-type: none"> - Продуктивність праці та ефективність використання виробничих потужностей. - Якість продукції та послуг, відповідність міжнародним стандартам. - Показники інноваційної активності та технологічного оновлення виробництва. - Ефективність системи управління витратами та ресурсозбереження.
Критерії корпоративного управління	<ul style="list-style-type: none"> - Прозорість структури власності та системи прийняття управлінських рішень. - Ефективність роботи наглядової ради та виконавчого органу. - Якість системи внутрішнього контролю та управління ризиками. - Рівень розкриття інформації та дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності.
Соціальні критерії	<ul style="list-style-type: none"> - Створення нових робочих місць та рівень оплати праці. - Інвестиції у розвиток персоналу та програми соціального захисту. - Вплив на розвиток регіону присутності. - Реалізація соціально значущих проектів та програм.
Екологічні критерії	<ul style="list-style-type: none"> - Дотримання екологічних норм та стандартів. - Впровадження енергоефективних технологій. - Мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище. - Інвестиції в природоохоронні заходи.
Стратегічні критерії	<ul style="list-style-type: none"> - Відповідність діяльності підприємства державним програмам розвитку. - Внесок у забезпечення національної безпеки та обороноздатності. - Роль у розвитку стратегічно важливих галузей економіки. - Конкурентоспроможність на міжнародних ринках.

Джерело: складено автором.

Інтегральна оцінка ефективності управління корпоративними правами має враховувати взаємозв'язок та взаємовплив усіх груп критеріїв, а також їх відносну значущість для конкретного підприємства залежно від його галузевої специфіки та стратегічних цілей розвитку.

Застосування даної системи критеріїв дозволяє, зокрема: здійснювати комплексну оцінку ефективності управління державними корпоративними правами; виявляти проблемні аспекти в діяльності підприємств; формувати обґрунтовані управлінські рішення щодо підвищення ефективності їх функціонування; забезпечувати баланс між соціальною відповідальністю та економічною ефективністю тощо. Важливо зазначити, що система критеріїв має бути достатньо гнучкою для врахування специфіки різних галузей економіки та періодично актуалізуватися відповідно до змін зовнішнього середовища та стратегічних пріоритетів держави.

Щодо державних підприємств, то відзначимо, що основна особливість в процесах прийняття керівництвом стратегічних й управлінських рішень, пов'язаних з діяльністю такого підприємства є наявність у таких організацій не тільки комерційної складової, такої, як отримання максимального економічного ефекту, а й у наявності соціально значущої складової. Планування діяльності такого підприємства має провадитись з урахуванням саме цих, додаткових ризиків, адже, приміром виконання державних замовлень, спрямованих на посилення соціальної складової суспільства (парки, дитячі майданчики, школи, соціальні програми, дороги, покращення екологічного стану в регіоні тощо) може бути неприбутковим чи збитковим. Зауважимо, що таких обов'язків, пов'язаних з незапланованими системними та несистемними ризиками, приватні підприємства не мають.

